

Міністерство освіти і науки України

**Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського**

Факультет права, публічного управління та адміністрування

Кафедра публічного управління та адміністрування

Курсова робота

з контролінгу

на тему:

«Державний контроль у сфері місцевого самоврядування»

Студентки 4 курсу групи АПУА

Спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Бабій Вікторії Сергіївни

Керівник: К.н з держ.упр., ст. викл.

Заболотний Андрій Володимирович

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

1.1 Поняття та сутність державного контролю місцевого самоврядування

1.2 Види, форми та методи державного контролю місцевого самоврядування

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

2.1 Сучасний стан державного контролю місцевого самоврядування в Україні

2.2 Механізм здійснення державного контролю місцевого самоврядування в Україні

РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

3.1 Зарубіжний досвід здійснення контролю та проблеми забезпечення державного контролю

3.2 Напрями вдосконалення державного контролю місцевого самоврядування

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Україна, як і інші цивілізовані держави, є конституційним гарантом соціально-економічного розвитку, забезпечення належного рівня життя громадян, соціального захисту малозабезпечених верств населення та підтримки пріоритетних галузей національної економіки.

Розвиток трансформаційних процесів в Україні потребує розбудови системи державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування відповідно до принципів нового державотворення. Така система повинна гарантувати контроль за фінансовою ситуацією з боку уповноважених державних органів. Значна кількість адміністративних органів, Національний банк України та Рахункова палата України уповноважені здійснювати контроль за фінансовою ситуацією. Однак на сьогодні відсутня загальна концепція організації державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, яка б чітко визначала завдання окремих видів контролю та моделювала систему контрольних органів відповідно до поставлених завдань.

Державний контроль є однією з найважливіших функцій державного управління. Управління органами місцевого самоврядування та забезпечення ефективного державного контролю є важливими елементами сучасної системи державного управління. Органи місцевого самоврядування виконують важливі управлінські функції та приймають рішення, спрямовані на задоволення потреб громадян і розвиток територій.

Державний контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування забезпечує дотримання законодавства, прозорість та ефективність використання ресурсів, відповідність процесів прийняття рішень загальнодержавним стратегіям та цілям. Такий контроль гарантує довіру громадян до органів місцевого самоврядування та демократичний характер системи самоврядування.

Метою цієї курсової роботи є оцінка стану, методології та практики державного контролю місцевого самоврядування в Україні.

Відповідно до мети курсової роботи були поставлені такі завдання:

- уточнити сутність і зміст категорії “державний контроль”;

- класифікувати види державного контролю місцевого самоврядування за характерними ознаками;

- узагальнити методичні підходи до організації контролю.

Об'єктом дослідження є державний контроль, його організація та напрями вдосконалення.

Предметом дослідження є державні відносини, що виникають у процесі здійснення державного контролю місцевого самоврядування.

Інформаційною базою дослідження стали закони України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, накази міністерств і відомств з питань здійснення державного контролю місцевого самоврядування.

Відповідно до мети, завдань курсової роботи, визначено її структуру, яка складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Державний контроль як специфічне явище є історичною категорією та важливою функцією держави.

Головною ознакою контролю є наявність реальної можливості впливу об'єкта контролю на суб'єкт, що формалізовано в законі і є конструктивним актом.

Державний контроль є одним з основних елементів управління і має важливе значення в перехідних економіках, наприклад, в Україні, оскільки забезпечує дисципліну у фінансовому секторі та гарантує суверенітет, цілісність і економічний добробут держави. Неоднозначність у трактуванні поняття контролю є наслідком тривалої історії державного розвитку України та незавершеності правової бази, тобто відсутності відповідного законодавства.

Державний контроль є ключовим елементом для ефективного функціонування місцевого самоврядування. Він допомагає забезпечити прозорість, легітимність та ефективність місцевого самоврядування.

Державний контроль включає в себе різні види, форми та методи, що використовуються для контролю та оцінки діяльності органів місцевого самоврядування. До них належать адміністративний, фінансовий, правовий, інформаційний, програмний та непрограмований контроль.

Незважаючи на існування державного контролю, існують проблеми, з якими можуть зіткнутися контролюючі органи та органи місцевого самоврядування. До них належать недостатня прозорість, політичний вплив, відсутність координації, брак спроможності та ресурсів, а також відсутність механізмів підзвітності.

Для посилення державного контролю над місцевою владою необхідно реалізувати низку стратегій і заходів. Серед них - забезпечення прозорості та доступу до інформації, підвищення незалежності керівних органів, покращення координації між різними органами, збільшення потенціалу та ресурсів, а також створення ефективних механізмів підзвітності.

Міжнародний досвід може бути важливим джерелом навчання та натхнення для вдосконалення державного нагляду за місцевою владою. Водночас, при

впровадженні нових підходів та реформ важливо враховувати ситуацію та особливості власної країни.

Загалом, ефективний державний нагляд у сфері місцевого самоврядування є важливим елементом забезпечення прозорості, легітимності та ефективності діяльності органів місцевого самоврядування, що сприяє зміцненню демократії та задоволенню потреб громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Величко В. О. Державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / В. О. Величко // Державне будівництво та місцеве самоврядування. - 2016. - Вип. 32. - С. 95-114. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/dbms_2016_32_11
2. Делегування повноважень органам місцевого самоврядування: проблемні питання. *KhNUIAIR: Головна*.
URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14995>
3. Європейська хартія місцевого самоврядування: Хартія Ради Європи від 15.10.1985 р.: станом на 16 листоп. 2009 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
4. Зицик С. Г. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування. Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики. 2022. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-42>
5. Кащишин М. А. Державний контроль за реалізацією органами місцевого самоврядування повноважень в Україні та зарубіжних країнах [Електронний ресурс] / М. А. Кащишин // Форум права. - 2017. - № 4. - С. 93–98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index
6. Конституція України. *Офіційний вебпортал парламенту України*.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
7. Любченко П. М. Зарубіжний досвід організації контролю у сфері місцевого самоврядування / П. М. Любченко, О. А. Смоляр // Державне будівництво та місцеве самоврядування. - 2015. - Вип. 29. - С. 18-31. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/dbms_2015_29_4
8. Наливайко О. І. Державний контроль у системі місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики [Електронний ресурс] / О. І. Наливайко //

Право і суспільство. - 2015. - № 3(2). - С. 22-28. - Режим доступу:

[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_3\(2\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_3(2)_7)

9. Новак А. О. Організаційно-правові основи державного контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади / А. О. Новак // Державне будівництво та місцеве самоврядування. - 2015. - Вип. 29. - С. 131-143. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dbms_2015_29_14
10. Про державну податкову службу в Україні: Закон України від 04.12.1990 р. № 509-ХІІ: станом на 19 листоп. 2012 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-12#Text>
11. Про затвердження Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади: Постанова Каб. Міністрів України від 24.07.2003 р. № 1156: станом на 17 листоп. 2004 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1156-2003-п#Text>
12. Про підготовку проекту щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України: Розпорядж. Президента України від 26.02.2015 р. № 229/2015-рп.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229/2015-рп#Text>
13. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади: Постанова Верхов. Ради України від 31.08.2015 р. № 656-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-19#Text>
14. Смоляр О. А. Державний контроль у сфері місцевого самоврядування: особливості правового регулювання. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 129. С. 59–68.
15. Derun T. M., Mazur V. H. Удосконалення державної політики у сфері місцевого самоврядування в Україні. *The system of public administration in the context of decentralization of power*. 2020. P. 50–70. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-66-2-04>
16. Усач Б. Методологічні і організаційні аспекти контролю України // Львівська комерційна академія. – Вісник. – Львів, 2018. – Т. 2, ч. 1 – С. 61-66.

17.Шевчук В. О. Становлення системи державного контролю місцевого самоврядування в Україні//Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України. – К., 2018. – С.142–147.